

Oeverwaluwand visvijver Reusel

Door Johan van Luffelen en Pieter Wouters

Inleiding

Tijdens de aanleg van de randweg noord in Reusel was er veel ophoogzand nodig. Dit zand werd verkregen door langs het traject een visvijver te graven (1997). Het zand wat hieruit kwam werd in depot gezet en al snel vestigden de eerste Oeverwaluwen zich in deze zandhopen. Op initiatief van Peer Busink kon er als vervanging van de hopen zand, bij de visvijver een oeverwaluwand worden gerealiseerd die tevens een vleermuiskelder bevat. In het voorjaar van 2000 werd deze wand/vleermuiskelder door vrijwilligers en de firma Huijbregts gebouwd en meteen in gebruik genomen door de Oeverwaluwen. Sindsdien is de wand op één jaar na, 2002, elk jaar bezet geweest.

Figuur 1. De wand lag in eerste instantie erg open. Nu is ze helemaal omsloten door opgaande bomen. Dit heeft echter geen effect op het aantal broedende Oeverwaluwen.

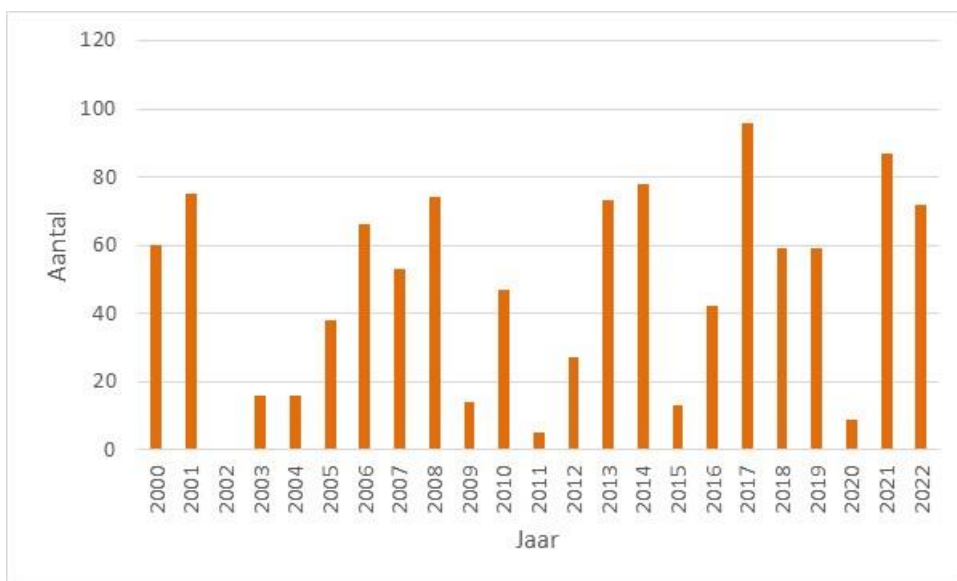
Resultaten

Elk jaar wordt de wand gedurende het broedseizoen meerdere malen gericht bezocht. In eerste instantie kunnen alleen bevrologen hopen worden genoteerd. Later in het seizoen verschijnen er echter ook jongen in de hopen, wat aangeeft dat een broedsel zeker is geslaagd. Een deel van de broedparen doet ook nog een tweede broedpoging. Door tot in augustus de wand te blijven bezoeken kun je deze tweede broedsels ook vaststellen.

In figuur 3 staan de resultaten van de eerste broedsels door de jaren heen. Hier uit komt naar voren dat er (diepe) dalen zijn en (hoge) toppen. Waardoor die worden veroorzaakt is niet helemaal duidelijk. Er zijn een paar mogelijke oorzaken aan te wijzen voor de dalen. Oeverwaluwen overwinteren in de Sahelzone. Mogelijk dat een slechte overwintering, en tel daar ook de heen en vooral de terugreis naar Nederland bij op, de aantallen drukt. Soms zijn er in onze omgeving veel 'natuurlijk' zandhopen en die hebben mogelijk ook een dempend effect op de aantallen in de wand.

Figuur 2 Jonge Oeverwaluwen in de broedpijp.

Figuur 3. Aantal eerste broedsels per jaar.

IJsvogel

In het vroege voorjaar van 2020 waren er bij de wand baltsende IJsvogels aanwezig. Ze vlogen toen ook al in en uit een hol. Een verder vervolg bleef echter uit. In 2022 was dit weer het geval. Nu ging het echter wel goed. De IJsvogels werden bijna elk bezoek wel waargenomen. Gezien de lange periode dat ze aanwezig waren kunnen we er vanuit gaan dat er zeker twee broedsels zijn geweest. Het tweede broedsel heeft zeker twee jongen voortgebracht.

Figuur 4. IJsvogel vliegt weg bij broedhol.

Om de wand bewoonbaar te houden worden elk voorjaar door vrijwilligers van vogelwerkgroep De Kempen en IVN Kempenland West de uitgegraven hopen zuiver gemaakt en weer opgevuld met nieuw zand. Nieuw opgevulde hopen worden eerder geaccepteerd dan open gelaten hopen.

